

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Lehner Katalin (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek az Albáné dr. Feldmájer Livia (címe) ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. november 15-én kelt 22.P.24.582/2011/5. számú ítélete ellen az alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés és a felperes részéről Pf. 3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 400.000 (Négyszázezer) forintra és járulékaira leszállítja.

Egyebekben a per főtárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (Harmincezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 126.000 (Százhuszonhatezer) forint együttes kereseti-, fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 56.000 (Ötvenhatezer) forint együttes kereseti- és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a személyhez fűződő jogait megsértette azzal, hogy a ... című műsorának ...-i adásában az „...” című riportjában bemutatott felvételen a hozzájárulása nélkül akként jelenítették meg, amint bilincsből és vezetékszíjon kísérik a rendőrök a Fővárosi Bíróság épületében tartott tárgyalásra. napjától kezdődően a műsor teljes filmanyaga látható volt az alperes által üzemeltetett ... online hírportálon is, „...” címmel. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, kötelezését arra, hogy internetes

oldaláról távolítsa el a felvételt, továbbá nyilvánosság előtt adjon elégtételt akként, hogy a ... című műsorának hétköznapi 18:30 órai kezdettel sugárzásra kerülő adásában, valamint a ... internetes oldalon közleményben kérjen elnézést a képmással való visszaélés, a személyhez fűződő jogok megsértése miatt. Mindemellett 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés és annak a napjától járó késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kereseti kérelmét utóbb módosítva az elégtételadás formájaként a magánlevélben történő bocsánatkérését jelölte meg, míg a felvétel eltávolítására nem tartott igényt, miután az érintett honlapon az már nem látható. A kereseti kérelem jogalapjaként a Ptk. 75. § (1) bekezdésében, a Ptk. 76. §-ában, a Ptk. 78. § (1) bekezdésében, a Ptk. 80. § (1), (2), (3) bekezdésében foglalt szabályokat jelölte meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint az a büntetőeljárás, amiről ... tudósított, a felperes közszereplői minőségében elkövetett állítólagos bűncselekménnyel volt kapcsolatos, így a híradáshoz nem volt szükség a felperes hozzájárulására a képmásának közlése tekintetében sem. Vitatta, hogy a kártérítési felelősség feltételei fennállnának, miután a felperes hivatkozott sérelmei nem a perbeli cselekményre, hanem az ellene folyó büntetőeljárásra vezethetők vissza. Utalt arra is, hogy ugyanezen ügyből kifolyólag más médiumoktól a felperes már jelentős összeghez jutott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperes személyhez fűződő jogát, ezen belül a képmáshoz fűződő jogát megsértette, amikor a műsorszolgáltatásában ...-én közreadott ... című műsorban a felperes képmását engedély nélkül közzétette.

Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta. Kötelezte, hogy 15 napon belül a jogsértés miatt a felpereshez eljuttatott magánlevélben kérjen elnézést.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 800.000 forint nem vagyoni kártérítést, valamint ezen összeg után ...-tól a kifizetésig járó és a mindenkorin jegybanki alapkamattal megegyező összegű kamatait.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperes részére 40.000 forint + áfa, összesen 50.800 forint ügyvédi munkadíjat.

Megállapította, hogy a le nem rótt 90.000 forint illetékből az alperes 48.000 forint, míg a felperes 42.000 forint illetéket köteles az államnak külön felhívásra megfizetni.

A tényállást a felperes személyes előadására, a felek képviselőinek nyilatkozataira, a csatolt okiratokra, valamint ... és ... tanúk vallomására alapította.

Hivatkozott a Ptk. 75. § (1) bekezdésében, a Ptk. 80. § (1), (2), (3) bekezdésében, a Ptk. 84. § (1) bekezdésében foglaltakra.

A kereset jogalapja tekintetében az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy a felperes közszereplői minősége az ellene indított büntetőeljárásra nem terjed ki, megilleti az a jog, hogy eldöntse, kíván-e ebben a helyzetben képi megjelenítést a sajtóorgánumokban. A sajtó feladata ugyanis a közvélemény gyors, hiteles és pontos tájékoztatása, amelynek eleget tesz a felperessel szemben indult büntetőeljárás tényének közlésével és az ennek során bekövetkező eseményekről

való tájékoztatással.

Rögzítette, hogy a perbeli hír az volt, hogy a bíróság nem rendelte el a felperes előzetes letartóztatását, ehhez az alperes olyan képet társított, melyen a felperest bilincsben, vezetőszáron kísérik a rendőrök a bírósági épületben. Miután a televíziózás lényege a képi megjelenítés, arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes megszegte az objektív tájékoztatás szabályait, hiszen a nézőkben elsődlegesen a képi megjelenítés rögzül, az alámondás csak másodlagos hírforrás. Megítélése szerint az alperes nem tudta bizonyítani azt, hogy a felvétel elkészítésére engedélyt kapott volna akár ráutaló magatartással is. Az pedig az egyértelműen megalázó helyzetben lévő emberektől nem várható el, hogy tevőleges magatartással igyekezzenek meggátolni az egyébként általuk nem engedélyezett felvételek elkészítését.

Mindezek alapján a jogsértést megállapította, továbbá arra tekintettel, hogy az alperes, mint műsorszolgáltató objektíve olyan helyzetben van, hogy a jogsértést megismételheti, attól eltiltotta. Az elégtételadás körében a keresetnek helyt adott azzal, hogy méltányolható körülmények miatt nem volt szükség a jogsértéshez hasonló nyilvánosságra.

A nem vagyoni kártérítés mértékét eltúlzottnak ítélte. Rámutatott arra, hogy tanúvallomások igazolták azt a felperesi előadást, miszerint a képek közlése az életét teljesen megváltoztatta. Elfogadta azt a hivatkozását, miszerint politikusként a perbeli esetet megelőző időszakban már hozzá volt szokva a személyét érintő támadásokhoz, azonban a képek közlése az emberekkel kapcsolatos viszonyát hátrányosan befolyásolta. A felperes korábbi minisztersége okán, illetve az ... ügy miatt ismertté vált, azonban az utcán már nem ismerték fel, a képek közlését követően azonban verbális atrocitás is érte, ami oda vezetett, hogy a társasági életét korlátozta, sporttevékenységével felhagyott. A leadott képek megghiúsították azon törekvéseit, hogy a szakmai, politikai életbe visszatérjen. Az őt ért negatív értékítélet a családjára is kivetült. Minderre figyelemmel rámutatott arra, hogy nem vitásan köztudomású ténynek tekinthető az, hogy a perbelihez hasonló képi megjelenítés folytán az érintett személy megítélése hátrányosan változik. Az állandó bírói gyakorlat szem előtt tartása mellett a fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 800.000 forintban határozta meg azzal, hogy e körben a más médiumok által hasonló jogsértés miatt kifizetett összegek csak kisebb jelentőséggel bírnak. Az alperes saját felelősségét nem háríthatja el azzal, hogy az általa okozott sérelem miatt más, ugyancsak jogsérelmet okozó személy már nyújtott kárpótlást.

A késedelmi kamatok megfizetésére az alperest a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 81. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján határozott, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakra is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság határozatának megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte.

Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a felperes közszereplői minősége az ellene indított büntetőeljárásra nem terjed ki.

Kétségtelen, hogy a büntetőeljárás titkos volt, azonban az a felperes közhivatalával kapcsolatos tevékenységével összefüggésben indult, így megítélése szerint nem volt szükség arra, hogy a felvétel készítését és leadását a felperes engedélyezze.

Nem értett egyet azzal az első fokú ítéleti megállapítással, miszerint a televíziózásnál a közönség az alámondást nem, vagy nem kellő figyelemmel hallgatja. A szöveg és az ezen keresztül való tájékoztatás elválaszthatatlan része a riportnak.

A megítélt kártérítés összegszerűségét rendkívül eltúlzottnak tartotta. Hivatkozása szerint ha a felperest valóban atrocitás érte, vagy egészségügyi és társadalmi problémái jelentkeztek, az nem a néhány perces képanyag leadására vezethető vissza, hiszen korábbi pozícióit teljes mértékben elvesztette és nyilvánvalóan a bírósági eljárás is megviselte. Köztudomású tényként hivatkozott arra, hogy miután a felperes közhatalmi pozíciója megszűnt, őt folyamatosan támadások érték a nagy nyilvánosság előtt. Más média is beszámolt a tárgybeli eseményről, a perbeli képet is nyilvánosságra hozták. A különböző perindításokkal a felperes több millió forinthez jutott, márpedig a kártérítésnek a reparációt és nem a meggazdagodást kell szolgálni. Utalt arra is, hogy a felperes a büntetőtárgyalást követően nyilatkozott a sajtónak, vagyis a perbeli esetet nem tarthatta különösen sértőnek.

A felperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával kérte annak megállapítását is, hogy a képmással való visszaélés mellett az alperes az emberi méltóságát is megsértette és az alperest 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni. Másodlagos kérelme az elsőfokú bíróság határozatának hatályon kívül helyezésére és új eljárás lefolytatására történő utasításra irányult.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az emberi méltóság megsértésének megállapítására irányuló kereseti kérelmét, arra nem tért ki sem ítéletének rendelkező részben, sem az indokolásában. Véleménye szerint a nem vagyoni kártérítés összegszerűségének megállapításakor az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása önmagának mond ellent. Hangsúlyozta, hogy a perbeli felvétel egy korábban kiemelkedően magas pozícióban álló köztisztviselőt mutatott be úgy, hogy őt bűnösnek, elítéltként ábrázolja, azzal a sugalmazással, üzenettel, hogy ez az egykori köztisztviselő bűnt követett el. Erre figyelemmel a megállapított 800.000 forintos kártérítési összeg irreálisan alacsony. Kérte annak értékelését is, hogy a legnézettebb tévécsatornán került sor a jogsértő felvételek bemutatására.

A felperes fellebbezési ellenkérelemként adta elő azt, hogy az alperesi riport azzal sértette meg a személyiségi jogait, hogy őt bilincsben, rendőri kísérettel mutatta be. Tévesnek minősítette azt az érvelést, miszerint különbség tehető a büntetőeljárás hatálya alatt álló magánember és közszereplő között. Hangsúlyozta, hogy nem az viselte meg, hogy közmegebízása megszűnt. A vele szemben korábban folyamatban volt bírósági eljárásról a sajtó nem számolt be. A 800.000 forintos összeg nem lehet alkalmas arra, hogy abból „meggazdagodjon”. Az alperes által hivatkozott, tárgyalás után megtett nyilatkozata vonatkozásában pedig arra utalt, hogy ez a bírósági eljárás nem volt azonos azzal az eljárással, amelynek során az alperes felvételeket készített és adott le róla.

A felperes a másodfokú eljárás tárgyalásán nem tartotta fenn az emberi méltóság megsértésének megállapítására irányuló kérelme tárgyában történő döntéshozatal elmaradásával kapcsolatosan előterjesztett fellebbezési kérelmét azon okra hivatkozással, hogy a módosított kereseti kérelme szerint az elégtételadást nem nyilvános formában, hanem magánlevélben kérte.

Az alperes fellebbezése részben alapos, a felperes csatlakozó fellebbezése alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen arra kíván rámutatni, hogy a felperes másodfokú eljárás során megtett nyilatkozatára figyelemmel a jogvitában kizárólag a képmás védelméhez fűződő személyiségi jogsértés megállapítására és a jogkövetkezmények alkalmazására irányuló kereseti kérelem alapján kellett állást foglalnia.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint a felperes jelenleg is politikusként ismert, személye továbbra is összefüggésbe hozható a politikai élettel, a közélettel, ekként közszereplőnek minősül. Így - az alperes perbeli és fellebbezési álláspontjára figyelemmel - a másodfokú bíróság hangsúlyozza azt, hogy annak a ténynek, hogy a jogsérelmet állító fél közszereplőnek minősül-e vagy sem, csak abban az esetben van jelentősége, ha a képmása a közszereplésével összefüggésben jelenik meg. Ugyanakkor a kialakult bírói gyakorlat szerint a közszereplői minőség is csak korlátozott körben ad lehetőséget a fényképfelvételek szabad felhasználására.

A Ptk. 80. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés. A (2) bekezdés szerint képmás vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához - a nyilvános közszereplés kivételével - az érintett személy hozzájárulása szükséges.

Mindebből következően az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a képmás védelméhez fűződő személyiségi jog megsértését, mivel nem lehet vitás az, hogy az alperesnek a felperes hozzájárulását kellett volna kérnie ahhoz, hogy a büntetőeljárásról szóló tudósításával egyidejűleg elkészítse és nyilvánosságra hozza a felperesről készített azon felvételeket, amelyek őt eljárás alá vont személyként, bilincsből, vezetőszáron ábrázolják. A képmás közlése esetén csak az esetben nincs szükség az érintett hozzájárulására, ha a felvétel az adott személyt közszereplése során ábrázolja. A büntetőeljárásban gyanúsítottként való érintettség nyilvánvalóan nem közszereplés, így a perbeli esetben nem lehet jelentősége annak, hogy a felperes a politikai életben történő részvétele miatt közszereplőnek minősül.

Miután az alperes sem vonta kétségbe azt, hogy a felperes hozzájárulását nem kérte, mind a felvétel elkészítése, mind annak bemutatása jogsértő volt.

A fellebbezéshez és a csatlakozó fellebbezéshez kötődően a továbbiakban a Fővárosi Ítéltáblának abban kellett állást foglalnia, hogy a felperest érintően milyen

hátrány állapítható meg az alperesi jogsértő magatartással, azaz a képmással való visszaéléssel ok-okozati összefüggésben. A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján alkalmazandó Ptk. 339. § szabályozásának értelmében a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy konkrétan azon felvétel bemutatására visszavezethetően, amely felvételen őt vezetőszáron, bilincsben kísérték a rendőrök, mennyiben változott hátrányosan a társadalmi megítélése. E körben nem volt figyelmen kívül hagyható annak értékelése sem, hogy a felperest a sérelmezett felvétellel azonos helyzetben ábrázoló fényképfelvételek a mai napig megtalálhatók az interneten, valamint az sem, hogy a felvételeket más sajtószervek, médiumok is bemutatták. Erre tekintettel az, hogy a felperes által állított hátrányok mennyiben vezethetők vissza az alperes jogsértő magatartására, akként ítéltetők meg, hogy hasonló esetekben mi a kialakított bírói gyakorlat. Értелеmszerűen ennek mérlegelésekor csak azt a bírói gyakorlatot lehet figyelembe venni, ami hasonló jellegű visszaélések, azaz a képmás védelméhez fűződő személyiségi jog megsértésével kapcsolatosak. A perbeli esetben a köztudomású tények és a tanúvallomások alapján sem volt indokolt 400.000 Ft-tól magasabb összegű nem vagyoni kártérítés megállapítása, még arra figyelemmel sem, hogy az érintett felvétel nagy nézettségű televíziós csatorna adásában került leadásra, illetve jelent meg a televíziós társaság internetes oldalán. Ez az összeg megfelel a bírói gyakorlatnak és elegendő a felperest az alperesi felvétel megjelenítésével okozati összefüggésben álló hátrányoknak az ellensúlyozására.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

Az alperes fellebbezése részben eredményre vezetett, míg a csatlakozó fellebbezés alaptalan volt. Ekként a másodfokú bíróság a perköltségviselés tárgyában a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott. A pernyertesség-pervesztesség arányára figyelemmel került sor a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján az első-, másodfokú perköltség összegének megállapítására, míg a le nem rótt, az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján számított kereseti, és az Itv. 46. § (1) és (4) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illeték megfizetésére ugyanezen aránynak megfelelően a peres felek a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek.

, 2013. október 17.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.

. Kisbán Tamás s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelél:

tisztviselő